

Kontakt dla mediów:

Luiza Nowicka, PARP

e-mail: luiza_nowicka@parp.gov.pl

tel.: 880 524 959

Informacja prasowa
Warszawa, 19.01.2023 r.

Polska przyciąga ukraińskie startupy

Wojna w Ukrainie spowodowała, że z kraju wyjechało już ponad 12,3 mln uchodźców. Według Straży Granicznej, od początku agresji Rosji na Ukrainę granicę polską przekroczyło 8,89 mln osób, uciekających przed wojną. Wśród uchodźców znaleźli się także przedsiębiorcy. Jak odnaleźli się w nowej rzeczywistości i w jakich obszarach współpracują z polskimi firmami?

Krótką historia ukraińskich startupów

Zmiany społeczno-gospodarcze w Polsce i Ukrainie rozpoczęły się u progu lat 90., tuż po rozpadzie ZSRR. Był to czas ogromnych wyzwań i oczekiwań obydwu krajów, jednak to Polska poradziła sobie zdecydowanie lepiej. Po trzech dekadach transformacji, w 2021 roku, Polska osiągnęła 674 mld dolarów PKB, natomiast w Ukrainie wyniósł jedynie 155 mld dolarów. Mimo niesprzyjających warunków, Ukraina według zestawienia StartupBlink, jeszcze przed wojną, zajęła 34. miejsce w zestawieniu miast o największym potencjale startupowym.

Jak wynika z raportu „UKRAINIAN STARTUP ECOSYSTEM: Facing the challenges, seizing the opportunities”, ukraiński potencjał, potrzebny do prowadzenia startupu, nie zostaje w pełni wykorzystany. Wynika to m.in. z relatywnie krótkiego doświadczenia i wiedzy o gospodarce, przestarzałego systemu prawnego oraz niedostosowania programu edukacji do rzeczywistości – wciąż stawia się na kształcenie techników, a nie przedsiębiorców i innowatorów gotowych na świadome zarządzanie firmą. Widać to zwłaszcza we wczesnej fazie działalności startupów, wymagających nakładów finansowych w pierwszym etapie istnienia. Według danych raportu, największe problemy ukraińskim startupom sprawiały: dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania (39,2%), znalezienie klientów (18,4%) i partnerów biznesowych (15,8%) oraz biurokracja (19%). Jako atrakcyjną formę pomocy badani wskazywali m.in. działania i programy wspierające ekspansję na rynki zagraniczne. Nic dziwnego, ponieważ aż 2/3 ukraińskich startupowców, jeszcze przed wojną, planowało prowadzenie swojej działalności na rynku globalnym, a 12% w ogóle nie oferowało swoich produktów i usług w Ukrainie.

Ukraina od zawsze borykała się z problemem niskiego bezpieczeństwa inwestycyjnego. Przestarzały system makroekonomiczny spowalniał rozwój ukraińskiej klasy średniej, która mogłaby znacząco wpłynąć na wzrost popytu na innowacyjne produkty i usługi oraz reinwestycję

w edukację. Warty podkreślenia jest fakt, że napływ ukraińskich startupów to wzmocnienie potencjału technologicznego w Polsce.

Ukraińskie startupy lubią Polskę

Jeszcze przed wybuchem wojny, ukraińskie startupy chętnie rozwijały swoją działalność w Polsce. Wśród powodów najczęściej wymieniany był relatywnie niski próg wejścia, łatwa dostępność grantów unijnych oraz większa wypłacalność. Za rozszerzeniem działalności na nasz kraj przemawia także wsparcie instrumentów systemowych, czego brakuje w Ukrainie. I chociaż Warszawa jest dopiero na 106. miejscu w zestawieniu miast przyjaznych startupom agencji StartupBlink, to wciąż jesteśmy chętnie wybieranym miejscem do prowadzenia startupu przez naszych wschodnich sąsiadów. Jak wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Ukraińskie firmy w Polsce po wybuchu wojny w 2022 r.”, nie tylko startupy chętnie otwierały u nas swoją działalność. W okresie od stycznia do września ubiegłego roku w Polsce powstało 10,2 tys. ukraińskich jednoosobowych działalności gospodarczych, co stanowiło 54% wszystkich nowych firm tego typu oraz 3,6 tys. spółek z ukraińskim kapitałem, stanowiąc 41% wszystkich spółek z kapitałem zagranicznym. Przyczyną wyboru Polski na prowadzenie działalności są m.in. czynniki pozagospodarcze, polska gościnność i podobieństwo kulturowe. 63% badanych wskazało, że obszarem silnie motywującym do działalności biznesowej w naszym kraju była bliskość kulturowa oraz łatwiejsza komunikacja językowa.

– Chcemy zachęcić zagraniczne startupy, w tym ukraińskie, do prowadzenia swojej działalności właśnie w Polsce. Dzięki Funduszom Europejskim mamy możliwość udzielenia wsparcia w tym zakresie. W ramach programu Poland Prize, poza wsparciem finansowym wynoszącym do 300 tysięcy złotych, możemy zaoferować zagranicznym startupom opiekę doświadczonego partnera biznesowego. Opiekun ten od najwcześniejszego etapu pomaga młodym przedsiębiorcom przejść przez wszystkie ścieżki rozwoju – od wdrożenia do komercjalizacji. Grant pokrywa 100% wydatków projektowych. W ostatniej edycji wpłynęło blisko 3,7 tysiąca zgłoszeń, w wyniku czego powstały 193 nowe startupy, w tym aż 76 z Ukrainy. Obecny nabór wniosków upływa z dniem 31 stycznia 2023 r. – mówi **Dariusz Budrowski, prezes PARP**.

Projekty objęte programem Poland Prize zyskują realne wsparcie w rozwijaniu działalności startupowej. Program zapewnia im pomoc w działach soft-landing i rozwojowych, m.in. w budowie zespołu lub podnoszeniu jego kompetencji, rozwoju produktu, promocji czy pozyskaniu partnera biznesowego. Dalsze etapy akceleryjne i postakceleryjne pozwalają na pilotażowe wdrożenie wypracowanych innowacji oraz pozyskanie dalszego finansowania.

Branże, w których ukraińskie startupy prowadzą współpracę z Polską, to przede wszystkim nowe technologie dla biznesu i handlu, edukacja, rolnictwo i medycyna. Wśród statupów z Ukrainy, objętych programem Poland Prize, znalazła się firma INNOVATION IN MEDICINE Sp. z o. o., oferująca innowacyjną aplikację Oranta-AO do pomiaru ciśnienia. Produkt pozwala na analizę pulsacji podczas pomiaru ciśnienia krwi, wykrywanie poziomu zdrowia, stanu funkcjonalnego układu sercowo-naczyniowego, chorób psychicznych oraz przewidywanie prawdopodobieństwa

wystąpienia chorób serca i płuc. Pozwala to na wczesne zapobieganie chorobom, ale również optymalizację diagnostyki, rehabilitacji i przebiegu leczenia. Innowacja zapewnia dodatkową i rozszerzoną diagnostykę dla sportu, medycyny kosmicznej i wojskowej. MISU Sp. z o.o. to kolejny ukraiński startup, korzystający z unijnego wsparcia. Firma zaprojektowała unikalną aplikację, która zbiera dane, analizuje je i przewiduje chorobę jeszcze przed jej rozpoczęciem. Jest innowacyjnym rozwiązaniem dla telefonicznych i tradycyjnych konsultacji medycznych, ponieważ powiadamia użytkownika oraz lekarza w przypadku krytycznej sytuacji zdrowotnej przed jej wystąpieniem.

Jednym z operatorów Poland Prize jest Lubelski Park Naukowo-Technologiczny S.A., który przyjął aplikacje 246 zespołów z aż 32 krajów, w tym tak odległych jak: USA, Azerbejdżan, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Chiny czy Zimbabwe. Większość aplikujących zgłaszała swoje pomysły w obszarach technologii informatycznych, medycznych, sztucznej inteligencji, Internetu Rzeczy. Zgłoszenia dotyczyły zarówno rozwiązań przemysłowych, mających potencjalne zastosowanie w przedsiębiorstwach produkcyjnych, jak i optymalizacji procesów w tym: marketingowych, sprzedażowych oraz dotyczyły opracowania zupełnie nowych, innowacyjnych produktów i usług. Wśród 46 wybranych zespołów, aż 27 pochodzi z Ukrainy, pozostałe reprezentują: Izrael, Danię, Gruzję, Republikę Federalną Niemiec, Łotwę, Czechy, Francję, Hiszpanię, Bułgarię, Holandię, Mołdawię, Wielką Brytanię i Zjednoczone Emiraty Arabskie. Tak zróżnicowane pochodzenie zespołów, niejednorodność językowa i kulturowa, niejedolite systemy prawne i administracyjne stanowią duże wyzwanie organizacyjne i logistyczne w projekcie. Przygotowanie do etapu Soft-landing, czyli przeniesienia i rozpoczęcia działalności biznesowej w Polsce, jest prowadzone na wielu płaszczyznach, umożliwiając płynne przejście na nowy, polski rynek.

– W szczególności sytuacja w Ukrainie stanowi dla nas duże wyzwanie. Wojna, która rozpoczęła się w trakcie działań skautingowych, spowodowała konieczność przemodelowania planów rekrutacji i pozyskiwania zespołów pochodzenia ukraińskiego. Lubelski Park Naukowo-Technologiczny, z uwagi na swoje położenie i doświadczenia we współpracy z krajami partnerstwa wschodniego, zakładał skoncentrowanie działań skautingowych w szczególności na obszarach Ukrainy i Białorusi. Działania wojenne uniemożliwiły swobodną komunikację i nabory z obu krajów. Wyjazdy z i na terytorium Ukrainy były niemal niemożliwe, komunikacja internetowa znacząco utrudniona, a tematy związane z innowacyjnością, biznesem i gospodarką nie stanowiły priorytetu wśród potencjalnych aplikujących. Białoruś, jeden z naszych pierwotnie docelowych rynków jako kraj objęty sankcjami UE został przez nas wyłączony z rekrutacji i oceny – mówi **Anna Grzegorzcyk, kierownik projektu „Connect Poland Prize” w Lubelskim Parku Naukowo-Technologicznym.**

Trudności te stopniowo zostały niwelowane poprzez przeniesienie części zaplanowanych działań na rynki zachodnioeuropejskie oraz wzmocnienie aktywności online. Przy wsparciu samorządu i administracji rządowej, popularyzującej program, a także zmieniającym się przepisom wizowym, finalnie udział zespołów ukraińskich stanowi blisko 59% w ogólnej liczbie startupów w „Connect Poland Prize”. – Mamy nadzieję na dalsze wsparcie dla tych nowych, innowacyjnych przedsięwzięć, które przy aktywnym udziale polskich partnerów biznesowych rozpoczną realną, biznesową

działalność w Polsce. Realizując „Connect Poland Prize” budujemy markę Lublina, miasta wielokulturowego, przyjaznego i otwartego, innowacyjnego, pozyskującego najlepsze pomysły z rynków zagranicznych, budującego innowacyjny potencjał gospodarczy, co przełoży się na jeszcze większą dynamikę gospodarczą regionu – podkreśla Grzegorzcyk.

Na uwagę zasługuje fakt, iż blisko 25% zgłoszeń do programu było przygotowanych przez zespoły, gdzie wiodącym aplikującym były kobiety. Dane z raportu „Funding in the CEE Region through the lens of gender and positive impact” – przygotowanego w 2021 roku przez European Women in VC i Unconventional Ventures, przy współpracy z m.in. Google for Startups, UBC, Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, EY i PFR – pokazują, iż odsetek kobiet pozyskujących dofinansowanie na innowacyjne pomysły jest jednocyfrowy. Raport wskazuje jednak na pozytywne prognozy dotyczące rynku polskiego, który ma największą szansę na poprawę statystyk dotyczących kobiet w start-upach w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. – Mamy nadzieję, że przykłady zespołów zaangażowanych do „Connect Poland Prize” przyczynią się do podniesienia tych statystyk – podsumowuje Grzegorzcyk.

Ukraińskie startupy ze wsparciem Fundacji

Wsparcie dla startupów z Ukrainy od 2018 roku oferuje także Fundacja Fundusz Współpracy wspólnie z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, w projekcie Polish-Ukrainian Startup Bridge (PUSB). Od początku istnienia Fundacja współpracuje z wieloma utalentowanymi zespołami z Ukrainy, które rozwijając nowe technologie, mają ogromny potencjał dla globalnej społeczności innowatorów. Aktualne działania zbrojne pokazały, jak silnie zmotywowani są Ukraińcy. Wojna zatrzymała rozwój wielu projektów w Ukrainie, ale ukraińskich przedsiębiorców cechuje umiejętność znajdowania nieszablonowych rozwiązań w trudnych czasach.

– Wraz z początkiem pełnoskalowej, rosyjskiej agresji na Ukrainę, zaczęliśmy się zastanawiać, jak zachować dorobek ostatnich lat polsko-ukraińskiej współpracy w obszarze innowacji. Zapytaliśmy ukraińskie spółki technologiczne, jakie działania z naszej strony pomogą przetrwać inwazję. Odpowiedzią było umożliwienie rozwoju biznesu w Polsce i nawiązanie współpracy z polskimi odbiorcami technologii i inwestorami. Tak narodził się pomysł na otwarcie przestrzeni coworkingowej, która mamy nadzieję, przyczyni się do nawiązania partnerstw biznesowych korzystnych dla Polski i Ukrainy – mówi **Łukasz Wawak, kierownik projektu Polish-Ukrainian Startup Bridge**. Działania PUSB w dużej mierze opierają się o partnerskie relacje budowane równoległe w Polsce i Ukrainie. Szeroki wymiar współpracy, dotarcie do najbardziej interesujących projektów technologicznych i szeroki oddźwięk medialny możliwy jest dzięki uczestnictwu partnerów – Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Ukraińskiego Funduszu Startupów i szeregu partnerów z instytucji publicznych i firm prywatnych.

Jako przykład dobrej współpracy Wawak podaje startup Eugene Nayshtetika, który w Lorton Investments rozwija równoległe kilka obiecujących projektów technologicznych. W momencie, kiedy wybuchła wojna, prace nad projektami całkowicie się zatrzymały. Eugene musiał porzucić działalność biznesową na rzecz obrony kraju. Pierwszy szok z powodu rosyjskiej agresji nie wpłynął

na jego umiejętność operacyjnego myślenia – przewidując straty spowodowane rosyjskimi rakietami, zawczasu zabezpieczył firmowy dorobek w bezpiecznym miejscu. Obecnie Eugene i jego zespół przygotowują się do zmiany miejsca prowadzenia swojego startupu w Co-worku PUB w Warszawie, który został stworzony dla ukraińskich przedsiębiorców. Ta historia pokazuje, czym jest ukraińska przedsiębiorczość. – Całym zespołem jesteśmy dumni, że możemy pomagać takim ludziom – mówi Wawak. – Oferta Polish-Ukrainian Startup Bridge jest doskonałą okazją dla ukraińskich startupów do skorzystania z innych programów rozwojowych, dedykowanych dla startupów z zagranicy. Działania te wspierają wdrażanie innowacji w polskiej gospodarce i przyczyniają się do zaistnienia większej liczby rozwiązań technologicznych w polskim przemyśle. Jest to zdecydowanie strategiczny projekt dla Polski i Ukrainy, stanowiący doskonały zaczyn do pogłębienia przyszłej współpracy gospodarczej – podsumowuje.

Odpowiednie wsparcie dla ukraińskich startupów może w przyszłości obfitować ciekawymi projektami. Jak pokazują badania PUSB, przedsiębiorcy zza wschodniej granicy borykają się z brakiem podstawowej wiedzy i, w rezultacie, nie wiedzą, jak zacząć i ustrukturyzować swoją pracę na startupie. Niemal 50% ankietowanych przedsiębiorców nie posiada odpowiedniej wiedzy/umiejętności/kompetencji, natomiast blisko 55% zgłosiło zbyt mały dostęp do wykwalifikowanych zasobów ludzkich. 74% badanych uważa, że problem stanowi także brak środków finansowych na rozbudowę zespołu. Istnieją zatem realne przesłanki do wsparcia ukraińskich startupów, w tym mentorskiego, zwłaszcza na wczesnym etapie działalności.

[Szczegóły dotyczące konkursu Poland Prize na stronie.](#)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

